

Tentoonstelling en zendingserfgoedkalender

Het zijn deze twee onderwerpen waar de verse nieuwsbrief bol van staat.

We zijn blij dat de expositie *Molukse Kerk in de Polder - Molukse kerken in Nederland en hun wortels in de Molukken*, na intensieve voorbereiding, op 19 augustus in woonzorgcentrum Raffy, in Breda, geopend kon worden. We blikken hierop terug en kondigen de opening op 10 september van etappe 2 aan: in de Christelijke Hogeschool Ede. Verder besteden we aandacht aan de vervolgtentoonstellingen in Assen en in Gennep.

Ook brengen we graag het tentoonstellingsboek onder uw aandacht.

En dan verscheen ook de nieuwe Zendingserfgoedkalender 2020. Met als thema *Thomas kan het niet geloven*. Kunstenaar Jayashree Jayapaul uit Madurai, in India, tekende voor de intrigerende schilderijen. Bij de kalender is ook een boekje met meditaties verschenen. Tot slot nog aandacht voor het 'object van de maand'.

Huub Lems,
voorzitter

Ingang CHE - EDE

TENTOONSTELLING: OPENING IN EDE OP 10 SEPTEMBER

De tweede locatie die de reizende tentoonstelling *Molukse Kerk in de Polder* aandoet is Ede. In het gebouw van de CHE - de Christelijke Hogeschool Ede -, Oude Kerkweg 100, vindt op dinsdag 10 september om 16.00 uur de opening plaats. Na een korte toelichting op het ontstaan van de expositie wordt de gelijknamige documentaire vertoond. Vervolgens kan, onder het genot van een hapje en een drankje, de tentoonstelling dan bezocht worden.

Wilt u er bij zijn? Meld u dan aan op:
secretariaat@zendingserfgoed.nl.

De expositie blijft tot vrijdag 18 oktober in Ede. De bezoektijden zijn van maandag t/m donderdag van 8.00-22.00 uur en op vrijdag van 8.00-18.00 uur.

Van harte aanbevolen!

TENTOONSTELLING VAN START

Op 19 augustus was het zo ver. Na maanden van intensieve voorbereiding ging de estafette-tentoonstelling nu echt van start, in de ruime activiteitszaal van Raffy Zorgcentrum - woonzorgcentrum voor Indische en Molukse ouderen - in Breda.

Er hadden zich zo'n vijftig belangstellenden verzameld. Na de première van de documentaire en de tien thema-clips werden de twee eerste exemplaren van het boek dat bij de tentoonstelling hoort uitgereikt aan ds. J. Rutumalesy, senior predikant en oud-synodevoorzitter van de Geredja Indjili Maluku (GIM) en aan de heer Crams Nikijuluw, staffunctionaris en cultuurbewaker van Raffy Breda.

Opening bij Raffy Breda 19/8

Intussen hebben de bezoekers de weg naar Raffy weten te vinden; o.a. groepen catechisanten van Molukse

kerken in de omgeving zijn komen kijken.

De tentoonstelling is t/m 9 september nog in Breda te bezoeken.

Thomas kan het niet geloven

Schilderkunst van
Mrs. Jayashree Jayapaul
Zendingsergoedkalender 2020

ZENDINGSERFGOED- KALENDER

Op 28 augustus is de Zendingsergoedkalender 2020 verschenen. Het is al weer de zesde editie van de opvolger van de bekende Missie Zendingsskalender MZK.

Voor de illustraties is dit jaar de keuze gevallen op de schilderijen van mevrouw Jayashree Jayapaul uit Madurai, in India. Ze hanteert een unieke stijl die verwant is aan het impressionisme.

Naast de schilderkunst bevat de kalender ook deze keer weer informatie over het betreffende land: India.

Dat betreft informatie over het land, het volk, de geschiedenis en ook over de geschiedenis

van de kerken in India. Er is informatie over programma's waarmee Kerk in Actie verbonden is en verder vertellen we iets over de christelijke kunst in het subcontinent.

Voor 9 euro per stuk, exclusief verzendkosten, is de kalender te bestellen via onze website zendingsergoed.nl onder het kopje zendingsergoedkalender 2020.

Niet te geloven!

Bijbels weekboekje
52 overdenkingen bij schilderijen van de Indiase schilderes
Jayashree Jayapaul
Stichting Zendingsergoed, Zuidland
Huib Lems - redactie
Zuidland 2019

BOEKJE BIJ DE KALENDER 2020

Omdat we uit een aanbod van maar liefst 119 schilderijen met Bijbelse afbeeldingen van mevrouw Jayashree Jayapaul konden kiezen, en er op de kalender maar beperkte ruimte is, brengen we dit jaar ook een boekje uit. Een weekboekje met nog eens 52 van haar schilderijen, waarbij een korte overdenking is geschreven. Daar zijn enkele dichtregels aan toegevoegd, welke op een bekende melodie uit het

Nieuwe Liedboek en uit de Evangelische Liedbundel te zingen zijn.

Dit weekboekje is voor 9 euro, tegelijk met de kalender, te bestellen.

BOEK BIJ DE TENTOONSTELLING

Bij de tentoonstelling *Molukse Kerk in de Polder* is een boek verschenen. Het eerste deel bevat een nadere toelichting op de tien thema's, die op banners voor de expositie zijn uitgewerkt; met extra veel fotomateriaal en meer diepgang. Het tweede deel bevat een aantal achtergrondartikelen, die de geschiedenis van de Molukken en van Molukkers in Nederland belichten. Er wordt met name *ingezoomd* op de geschiedenis van kerk en zending en de menselijke factor daarin. Vervolgens komen tradities als *credo*, *piring natzar*, en *pela* aan bod.

Verschillende vertalingen van de Bijbel en gebruikte liedboeken worden besproken en verder leest u over diaconaat, muziek en liturgie in de kerkdienst. Tot slot blikken de auteurs vooruit op de toekomst van de Molukse kerken in de Hollandse polder. Het boek (een aanrader!) is voor slechts 5 euro op de expositie verkrijgbaar.

HET OBJECT VAN DE MAAND (3)

Zeer recent ontving Stichting Zendingsergoed een geweven doek, die vaak *kain* of *ikat* genoemd wordt naar het soort of de gebruikte techniek. Zulke doeken zijn als kleding of als traditioneel aandenken gemaakt. Voor bijzondere gelegenheden worden deze kleden dan van het logo van een kerk en wat bijschriften

voorzien. In dit geval gaat het om een doek uit de traditie van de Karo-Batak, een streek en volk in Noord-Sumatra in Indonesië. De basis van rood geweven stof wordt afgewisseld met smalle lijnen in geel, wit en blauw. Op de randen van het kleed staan patronen in gouddraad.

Deze kain is een aandenken aan het 100-jarig jubileum van de GBKP, de Protestantse Karo Batak Kerk 18 april 1890-1990. Tegen de achtergrond van een traditioneel Karo-Batak huis is een kruis afgebeeld. Rondom staat *Menjuah-juah Sinode GBKP* wat 'tot ziens – synode GBKP' betekent. De uitdrukking 'menjuah-juah' is typisch voor de Karo taal en staat ook voor welzijn, voorspoed, gezondheid en heilheid.

We hebben diverse van deze gelegenhedsdoeken in onze collectie, waaruit een veelheid aan voor een streek typerende *kains* maar ook een rijkdom aan interessante kerkgeschiedenissen is af te lezen.

OVERIGE DATA TENTOONSTELLING

Voor wie niet in de gelegenheid is om de expositie *Molukse Kerk in de Polder* in Breda of Ede te bezoeken, is

het goed te weten dat ook de data voor Assen en Gennep inmiddels bekend zijn.

In Assen zijn we te gast in de bibliotheek van De Nieuwe Kolk (DNK), Weiersstraat 1.

Op maandag 21 oktober om 17.00 uur is de officiële opening. De openingstijden van de Bibliotheek DNK verschillen per dag. Heeft u plannen om deze expositie te bezoeken, dan is het verstandig om op onze website de openingstijden te bekijken.

Van 22 oktober tot en met 17 november zijn wij in Assen.

Op maandag 18 november om 17.00 uur (tijdstip onder voorbehoud) volgt dan de opening op de vierde en laatste locatie: de Kenniskeuken, ook bekend als de Bibliotheek van Gennep, aan het Ellen Hoffmanplein 2. Daar zal de tentoonstelling vervolgens tot 15 december te zien zijn. Ook hier zijn wisselende openingstijden zodat het goed is van tevoren de website te raadplegen.

Tentoongestelde liedboeken

DIGITALE NIEUWSBRIEF STICHTING ZENDINGSERFGOED / ZENDINGSERFGOEDHUIS
NO. 19 september 2019

Tentoonstelling:
Molukse kerken in Nederland en hun wortels in de Molukken
Opening op maandag 21 oktober om 17.00 uur
Bibliotheek De Nieuwe Kolk, Weijersstraat 1, 9401 ET Assen

Verder van 22 oktober tot 17 november
Openingstijden: dagelijks wisselend
www.dnk.nl/info-contact/openingstijden

SECRETARIAAT@ZENDINGSERFGOED.NL
DORPSSTRAAT 24, 3214 AG ZUIDLAND
Postadres: Kerkweg 20-C, 3214 VD Zuidland

WWW.ZENDINGSERFGOED.NL
IBAN NL03 ABNA 05896419 72